

1. az dē ki:kēs nē - of : - din:ə - ste.kfo.gəl zi zæn zə bənət
2. mænə vrint ez dē blumē gu gi:tn
3. na. wærtər nēmē gəspun: as mē tmaksi.m - of : - mē mafi.mən
4. gru.vən es kv: wærk
5. vp da sXip - of : - sXe:p (kindertaal) kre.gəzə bəsXeməld bru:st
6. dē sXra.ənwær.rkər ə. nē spləntər in zænə viğər
7. dē sXipər læktn zæn lepən af
8. in da fabrik es niks tē zin
9. kumdir ma kinəkən - of - mænəkən
10. bu:s tapt uns fir pintjəm bir | ə piŋtn |
11. briŋd uns twi:ə kilo. kri:kən | krikskēs |
12. zəmən tē.ləvu.əvən dru.ə li:tərs wu.ən u.ət-Xədrυŋkən
13. ə dri.əgdə - of : - dru:əgdə (ouder) - mē nē stuk nu mu.ə | klipər |
14. kəm zænə kni:n gəzi:n
15. vastlu.vət nwær ni fe:l nēmē gəvi:rt
16. kβəm blu.ə dak me:je:l:n - ni me.gəgu.m: bæn
17. kən əmtəkik ni Xədu zələ manəkən
18. nda:ən: datur afkumt
19. ən spinəkup - ən spinəkupenēt - nē kupeju.gər
20. ən muits - bənət - ən mē:s - parapli.kēs - ən u:(u)X - nē pu.ət - nē pe.məl -
21. dæ kə.rəl dē. gi:l dē wərlt fəXtn
22. ik sal a. pe.ləkēs Xə.vən
23. iŋəlantu. fe:l a. sXe.pən afbre.kən
24. a. fazle.vənəki.ə - of : - fazle.vən in:z - ən be:t Xat
25. gəf mē twi:ə bri:ə sti:ən: - bri:ə(d)ər - dē bri:ətstə
26. da stanβbəlŋ nstυ:tv. nēmi.ə
27. dæ. man əd ə lə.və læk nē gru.ətn i:ər
28. lisafe.r ən ez in dne.məl ni Xəble.vən
29. dē sXo.lkindərn əmē me.tə mi:əstər nu dē zi:ə gəwē:st
30. kən tuX ni kumē ve:rn dak Xəri:əd bæn
31. dē bi:əstn driŋkə gər lu.əzəmə.l
32. ai kəni Xu wær.rkə zæn kəl du si:ər
33. stek nəkē nē ste:l in dæ:m besum
34. ni:ə - dv wær nēmē gəke.gəlt | dē ke.gəls | gəspəlt |
35. seX - ə:la - kəm a twi.əki up a. gəru.pən
36. dæ. pər nēs ni ru.əp - dv zit nuğ əm wite kærə in
37. zə zə wəX nu tvfeltj
38. zed i.əst sə gəlt əlpən updum
39. ən zat nu:ət ni fə:r briŋən
40. zez dəlt fan ə.r melkww.ət
41. dē man mu sən vra: bəsXærəmən
42. in tsXələ zwəməən es Xəvu.rla.ək
43. aiz ərg vmdatn stərk es
44. wa:ələ mutn dur dəlt av əmən ən gu.əln dandər əltj
45. əlpta bər ənz upefən
46. unzə maitfər esv vət az ə vær:rkən - of : - as nən das -
47. zə sprinğ um tē vərst - ve.r ən weriŋ
48. dnuvni:r zə dəm bu:səm (av)inftn
49. dud i:əst nəki.ə (nē keer) dē væstər - of : - vainstər tu:
50. tβəgintə klipə vē dē vrumis - du:əmis - dē vespər
51. ən spru:ə - parəgərək - (cf. I.221-51)
52. dē sadv.ətn əmən da fra.menz ə.r v:r afXəsne:n
53. za vudər - of : - vujər ə.d əm zēs jur laŋk lutnv tsXo:l gu:n
54. kəmtəm afXərυjə va zv lut lastwu:tər tē gu:n
55. vəl və:zn: zi:je ni fe.lasti:r
56. s:rə putn: - of : - tēstn: - zəni fe:l wət
57. dē pu:l stud indn ət
58. in mət est nuX tē ka:t um - of : - fe. - tē kvi(t)fn
59. dæ kəs Xə.vd ə klər liXte. - of : - na.u
60. ai truk mē tpe:t sənə stət
61. in duen: tv:st kwumde gu.əln i. ələ ju:rn.u dē kə.rəmis
62. dē pu:tər zu:ə dad unzi:ər vulmukt es
63. gə zu:əXt mē wəl mu gə spruktegə mu.ə ni
64. dē zwuləmə zələ gu vədru:m kumən
65. gujə gə vandυ:X ni kv:tn
66. e.tə zv.əln u.ək Xə:rə kəs
67. zənə mutər es kaput - ə lē. slək
68. tē. nē wærəmən dāXəwē:st ən tes nē zəXtn u.vət
69. da mænəkə ləpd bærəvuitf
70. drez nbəst in du.ə kənə
71. kwa datəm bu:s nəm bri:f bruXt
72. kəm pu:ən v mən ət
73. ik ən kan gi:ən dwə.zə mənšə vədru.vəŋ
74. nuu tsXufta.ət spanəmən tpe:t in dē ni: kærə
75. kəm əl əwə kəs - va vē. dnu:m
76. dē zom van dē kə.niŋk ə.du.ək sadv.ət Xəwē.st
77. wətə gə gi.ənəm bo.gəmu.kər wu:ən:
78. dæ. ru:zn əmē la:ge di:ərs
79. ik Xəlu.əvər gi.ə wot af - of : - fan
80. tkinəkə waz du:ət fərali.ər dasnt kvstn du.əpən
81. zæn u:ərn ən zæn u:əgə lu:əpən
82. əl duXtərəkən es mē. ə kərəfəkən.u tβus Xu.m brə.mbe.zn trəkən
83. dres nē spət fan dai li:ər
84. ə zətə zain mu:əl o.pən | stru:t |
85. tfulk svXt andərs niks as Xəld ən ru.əkβdum
86. ələ munt ez dru:əX fan dn dēst
87. dæ wəX ləpt krum - tez əlum - of : - tes ləlum - lastv.u
88. ik.vXt fe. dē klə:n:ən trumələr (-nən tromme-laar)
89. dəm buk es Xəsturvə van: kēst in tē sliken - of : - sluken
90. zə li.kə was kət ən gut
91. in tlu:mər - of : - dē lumert - əzd bēst
92. nē sXi:tər mu Xu: kənə lυjəkən - of : - mi:kən
93. zuk nəki.ə nu main: ut
94. kən wēt ni wu dəkən mu. Xu zu:kən
95. nē ka: kələr es Xu. fe. dbir
96. kmust usembly.triŋkə vē tē vərklukən
97. kmun i.əstə vujərvi:z in dē stal.vu:rn
98. məm bri:r was mi:X
99. dē melkbu:r muk nē gru:ətn tu:r
100. dæ bo.tərmelk ez dinə ən zir - sti:rtər əmē fədru:m

101. wai zvan dæ pit kene vln up en ir
 102. aiz up sæn met - sækir (1° van een persoon, 2° van een werk) | punt |
 103. æ kum nu:st Xæne meni:ta lu:t
 104. in ituile zænder bærgæn da fir spa:gæn
 105. tæ:vde gæ dur up da:gæn
 106. tæ bu:am emæz æ stik fan dæ brige gæv:rn - of : - gæv:rt
 107. gæ muid vns fe:ln.æks kumæ ke:rn
 108. aiz fa le.væ kumæ me æn gui bezæ gelt
 109. dai der es fam bi.kæn:at Xæmukt
 110. æn gætra.de vra: mu. ken: nu:æn
 111. kæmi gæs Xæzu:et mu twas Xæ gu surut
 112. dem brar zv:æ (zegde) dat nuX tæ dir es fe. tæ bam
 113. bakæn - iX bak - gæ bakt - æ bakt - baktu - wæ bakæn - iX baktu - gæ baktu - æ baktu - wæ baktu - wæln emæ gæbakæn
 114. bi:æn - iX bi:æ - gu.æ - v:æ bitf - wæ bi:æn - bi:mæn - iX buidn - kæn gæbu:æn - buidn zær u:æk fe. (= zij er ook voor?)
 115. tez æ klæn mu tez æ fu:æn
 116. gæ kendir v:ære kru.ægæn up dæ mæt
 117. æ Xæz:tatn up mu.æ za pæ:zn
 118. tmæ.sæ zv.æ datn gælu.æk v:æ
 119. du wu.ræ vu:æf pru:æzn
 120. under dvæn: iX ligæ ve:l i.ækeln
 121. twu.tær za gv zu.æn - tsuid a -
 122. tu:æ es nuXrin - tes nuX mu ræs - of : ræzækæs - Xæmu:et
 123. majuns mu.kæzæ me.tn dor van: v.æ
 124. da bamkæ za. dv. mujælek.ænæ grujæn
 125. dæ 'pastor æ. Xujæ wu.æn
 126. dæ dvi:ts(ærz) - of : - dvi:tsn - smæn vnz ad v:æz afXæbrant'
 127. dæ melk spetf v.ætæ kuj e.rn er
 128. dæ kustær lui: f. dæ kru:æsn
 129. dæ tre.mæls fan dæ kruvu.gæm bi:ægæ van tXæwiXt
 130. sumægæ mænsn snitn e.lnes lu.æd up - of : - nu:æX
 131. zemæn em blat æn grat Xæsle.gæn - of : - gæslu.gæn
 132. dæ sa:z ez æwa fla:
 133. dæ sni.æ letik
 134. tez ni.æwægu.æt le:n daka gæzi.n em
 135. ni.pu.æt wærd na æn gi.ælægansni: stat
 136. dum - iX dunt - gu.æ duitntf - v.æ du.gæt - wæln dunt - gæln duitntf - zæln duint - iX de.t - gu.æ detntf - v.æ de.gæt - wæln demtf - gæln detntf - zæln de.n: - de.ki:kdadæ - dat æ mu de. - dasæt mur dz.æn
 137. du:æpæn - æn du.æpkli.æt - dæ vunt - of : - du.æp-funt
 138. desn - æ dest - æ destn - gædesn
 139. bin: - iX bin - gu.æ bintf - v.æ bintf - wælem bin: - gælem bintf - zælem bin: - bintn - buntn - iX æm gæbun:
 140. *Locale landmaten* : æn ruj = zestape vi.rkant - æn daXwunt = 100 r.
 141. *Watervamen* : dæn dæpær - dæ wi:zærbek - duptræ-ÿbe.k - dæ vu.ælæ wal -

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is : wis

De inwoners heten : wi:znæ:rs

Hun bijnaam is : dæ zutæ va wis

Het aantal inwoners was op 31-12-1920 : 2.119.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : dn dru:æn - dæ ni.stru:t - buntægæm - tukskæn - dæ minæ-kestru:t - sXro.væstru:t - me.læstru:t - kru.æsa'bi.æl - dæ layæ ru:t - Locale afwijkingen vertonen : De lange Root, overhellend naar Baarddegems en Moorsels; Rooien, overhellend naar Moorsels en Lebbeeks; Kruisabeel, overhellend naar Moorsels. Voorbeelden van dit laatste zijn : Wieze (dorp) : væt - mæskæn - mu.X - zu:kæn tegenover Kruisabeel : vait - æ maskæn (*meisje*) - mi:X - zi:kæn. Frans wordt te W. niet gesproken, tenzij door een kasteelheer en een familie van Duitsen oorsprong. Zuiver Nederlands hoort men er evenmin. De landbouwers zijn te W. nog de meerderheid, maar het aantal werklieden groeit snel aan; velen werken in de drie locale brouwerijen; anderen reizen dagelijks naar Aalst of Brussel.

Zegslieden : 1. Gordijn, Alfons; 40 j.; geb. te W. en aldaar hoofdonderwijzer; verbleef buiten zijn normaalschooljaren en 3 jaren onderwijzerschap elders, steeds te W.; V. is van Moorsel, M. van W.; hij spreekt, buiten de school, het dialect van W. (wijk Kruisabeel).

2. Desmedt, Jozef; 24 j.; geb. te W.; bureelbediende in een naburige stad, maar dagelijks thuis; heeft steeds te W. verbleven; V. is van W.; M. van Moorsel; spreekt gewoonlijk het dialect van Wieze-centrum.

3. Uyttersprot, Adolf; 74 j.; geb. te W.; rentenier; heeft altijd hier verbleven; V. was van Lebbecke, M. van W.; hij spreekt steeds het dialect van Wieze-centrum.

4. Van Hoof Leon; 44 j.; geboren te W. en slachter alhier; heeft steeds hier verbleven; V. was van W., M. van Mespelare; spreekt altijd het dialect van Wieze-centrum.